

Bohoslužby v Zábřehu 19.ledna 2014

J 1,29-34

Milé sestry, milí bratři, začátek Ježíšova působení je velice úzce spjat se svědectvím Jana Křtitele. Jedná se o poměrně zajímavý jev. Samozřejmě se o Ježíšově příchodu mluví již u proroků, kteří zaslibují zjevení Boží moci a slávy v určený čas. Jan se s ním ale osobně setkává a jeho svědectví, jeho slovo zaslíbení, tak nabírá zcela jiný rozměr. Není výzvou k očekávání, ale je pozváním na cestu následování. Působením u Jordánu na sebe Jan strhl pozornost všeho lidu. A v určitou chvíli tuto pozornost obrací ještě kousek dál za sebe. Když přichází Ježíš, ukazuje na něj a dosvědčuje, že právě tento člověk je ten, o kterém mluvil a kterého je možné následovat.

Vlastně to vypadá dost jednoduše. Ježíšova totožnost je hned na počátku odhalena a tak se otevírá poměrně snadná cesta k tomu, aby byl přijat jako Mesiáš. Jan získal velikou autoritu, dokonce i starší lidu k němu posílají, aby si ověřili, není-li právě on samotným Mesiášem. Proto jeho slovo má velikou váhu, dá se mu věřit. Stěží může být lid už lépe připraven na Ježíše a jeho působení. Má vše krásně naservírováno. Stačí vše jen přijmout, stačí se jen rozhodnout a jít Ježíše následovat, naslouchat jeho slovům. Vždyť je to přeci Mesiáš. V tom ale může být jeden menší problém. Za Janem všichni šli a naslouchali jeho slovu, protože byl prorok. Co ale Ježíš, který je označen jako Boží Syn? Kam ho zařadit, co očekávat? Vždyť možností je mnoho. Co si z nich vybrat? Boží Syn je někdo výjimečný, je to završení naděje, kterou lidé vkládali v příchod toho, který vrátí všechno do pořádku. Jenže pokud má být jako král, pak je dobré mu být nablízku, ale asi nikdo nebude připraven mu naslouchat podobně jako prorokům. Bůh vždy mluvil skrze proroky nikoliv skrze krále. I když to bude král ideální, který se bude držet Hospodina. Jeho následování tak bude s velkým otazníkem. Skutečnost, že přišel se spíš projeví v tom, že lid bude naplněn dobrým pocitem a touhou tohoto krále vidět, než touhou naslouchat jeho učení.

Jan celou záležitost posunul ještě kousek jinam. Představil Ježíše jako Beránka Božího snímajícího hřích světa. Je to neobvyklé spojení, protože jako běžná oběť za hřích se beránek nepřinášel. Spíš býček, kozel či ovce. Jistou roli hrál beránek při oběti dne smíření, ale také to bylo spíše druhotného rázu. Jednoznačně hlavní roli hrál beránek při obětování Izáka a při hodu beránka, tedy když vycházel Izrael z Egypta. K těmto dvěma událostem se také Janova slova vztahují. V těchto dvou událostech je zcela zřetelná role beránka jako toho, kdo je dán místo člověka, aby na sebe vzal jeho úděl, aby místo něj zemřel. Ostatně je také důležité, že Jan

mluví o beránku, který nese hřích světa, nikoliv hříchy. Nejde tedy o oběť dle Mojžíšova Zákona, která byla přinášena za jednotlivé hříchy. Jde o oběť, která jim všem předcházela, oběť beránka v Egyptě či na hoře v zemi Moria. Jestliže se mluví o hříchu v jednotném čísle jde o celé směřování lidského života, nikoliv jeho dílčí selhání a přestupky. Jde o to, co máme všichni v sobě jako dědičné znamení, jako určitý předpoklad našeho jednání a zakotvení. Hřích světa je nevěra Bohu, odcizení se jeho péči, touha po bohorovnosti. Tato touha dostává zabrat právě v hodu Beránka, kde se ukazuje, jak je lidská moc krátká na Boží jednání. Celá sláva a moc Egypta nebyla schopná ochránit životy prvorozených. U lidu Hospodinova na to stačila krev beránka na veřejích. V této linii přichází i Boží Syn. Je ten, který na sebe nechá dopadnout moc hříchu, aby jako štít ochránil Boží lid.

Působení Ježíšovo je Janem naznačeno tak, jak o něm mluvil také prorok Izaiáš. Právě u něj nacházíme propojení beránka a hříchu lidu, nacházíme zde obraz služebníka, který přichází, aby na sebe bral nemoci a vše ostatní, co lid svírá. Je to obraz, na nějž se těžko dívá, protože nedává moc jasný smysl. Proč musí Boží Syn trpět, aby byla usmířena vina? To ji Bůh nemůže odpustit jen tak? Vždyť je přeci všemohoucí. Nemůže jen tak mávnout rukou nad tím, co se stalo? Kdyby šlo jen o Boha, tak klidně, ale ono jde hlavně o nás. Proto nad tím Bůh nemůže jen tak mávnout rukou. Jan zde říká, že nevěděl o koho se jedná, ale křtil ve vodě, aby byl zjeven Izraeli. Takže to spolu souvisí. Křest ve vodě a poznání Ježíše, poznání toho, kdo přichází jako Beránek nesoucí naše hříchy a vyznání hříchů. Cesta oběti Božího Syna tak dává člověku na srozuměnou, že jeho nevěra působí Bohu bolest. Bůh tímto způsobem projevuje svou lásku k člověku. Není to jen kus kamene, kterému je odcizení člověka lhostejné. Není to despota, který tvrdě trestá člověka jako nějaký svůj majetek. Je Stvořitel, který vychovává. Ukazuje mu, že jej bolí srdce, že lidským hříchem sám trpí.

Nutnost oběti a utrpení v souvislosti s lidským hříchem se promítá i do nového způsobu našeho života, zasahuje i naše vzájemné vztahy. Vždyť nejen Bohu, ale i svým bližním působíme bolest tím, jak s nimi kolikrát jednáme. Proto je velice potřebné, aby si člověk uvědomoval, že když působí bolet, nelze nad tím jen tak mávnout rukou. To by znamenalo ji snižovat, říkat, že se vlastně nic nestalo. Jenže ono se stalo hodně. Odpadnutím od Boha ztratil člověk cestu života. I to mu oběť ukazuje. Je třeba, aby porozuměl, že odměna za hřích je smrt, jak píše v jednom ze svých listů apoštol Pavel. Nebýt Boží milosti, tak by člověk zemřel. Izrael v Egyptě mohl poznávat, že není lepší než jiné národy. I on je podroben smrti a anděl zhoubce trestající faraonův vzdor by dopadl i na jejich domovy. Jediný důvod, proč se tak nestalo, je skutečnost, že místo nich zemřel někdo jiný. Místo prvorozených je zabit beránek. To se pak přenáší i na nás. Jestliže umírá Boží Syn označený za Beránka Božího, pak víme, že umírá místo nás. Umírá proto, že jako lidé žijeme ve vzdoru vůči Bohu a nechceme mu dát, co mu náleží. Proto přichází smrt a bere si to, na čem nejvíc lpíme, náš život. Jediná cesta spásy je zde oběť Božího Syna, jehož znamení na sebe smíme ve křtu vzít a tak se chránit mocí anděla zhoubce.

Když Jan mluví o Ježíši jako Beránku Božím, ukazuje k otevření zcela nové cesty života pro každého člověka. Ježíš nepřichází proto, aby byl obdivován, pozorován. Ačkoliv není označován prorokem, stojí zato mu naslouchat. Nový život totiž není jen v jeho oběti na kříži, kterou jako Beránek Boží podstoupí. Ten život je v jeho slovu. Je třeba mu naslouchat, je potřeba se od něj nechat vést, abychom pochopili, proč jeho cesta končí na kříži. Kdyby to nebylo nutné a stačilo jen tolik, aby byl ukřižován, pak by nebylo třeba jeho chození po zemi, nebylo třeba mnoha zázračných činů. Stačilo by se jen sejít a být u toho, když je křižován. Jenže k čemu by byla oběť, když si není nikdo vědom toho, za koho a proč je přinášena? V Ježíšově životě tak můžeme vidět určité podobnosti o člověku. Lidé dostávají od Boha mnoho dobrého. Pokrm, zdraví, život, všechno je v rukou Božích a je to dar. To mohli poznat všichni, kdo sledovali Ježíšova uzdravení, sycení zástupu či kříšení mrtvých. Jaká je ale lidská odpověď? Neváží si toho, odpovídá zavržením toho, kdo je pramenem jeho života. Jakmile se objeví problém, člověk zapomíná na mnohé dobrodiní Boží a jako jeden dav volá po ukřižování. To je tedy člověk. Na Boží dobrotu odpovídá tím, že Boha zabíjí. Nechce ho mít ve svém životě. Rád přijímá jeho dary, ale nechce za nimi vidět dobrotivého Boha. Proto vymýšlí různé náhražky.

Je třeba, abychom tuto pravdu o sobě poznali. Pak už porozumíme tomu, proč musel Boží Syn trpět. Nebyla jiná cesta, jak nám ukázat, že cesta spásy není myslitelná bez našeho obrácení, bez pokání. Na člověku lpí vina a jen tehdy, když ji vyznává, může přijmout odpuštění. Ježíš je tedy nový život pro každého člověka. To Jan zdůrazňuje i tím, když připomíná, že tento Ježíš bude křtít Duchem svatým. Duch je život. Přijetí křtu Duchem svatým je potom nový počátek. Člověk je proměněn nejen zvenku, ale i uvnitř. Tím se dokonává jeho cesta záchrany. Jen nové srdce, nová mysl nezatížená hříchem může obnovit společenství Boha a člověka tak, jak tomu bylo při stvoření. A jen Bůh je ten, kdo toto nové srdce a nové nitro dokáže člověku dát. Na člověku je jen tolik, aby si to uvědomil a dal v tom Bohu dostatek prostoru.

Co tedy s tím, že Ježíš je Boží Syn? Jít a následovat. Jeho království není v tom, že by byl na jednom místě a přijímal různé pocty a podobně. Je v tom, že je ve světě, je mezi námi a dává nám své slovo. Jeho místo, jeho trůn je v nás samotných. Proto je potřeba, abychom naslouchali a promýšleli jeho slovo. Tímto slovem totiž odkrývá naše životy a vede nás, abychom poznávali, co všechno ještě musíme položit k jeho nohám, aby byl skutečně naším Pánem a dal tak náš život i náš svět do pořádku, navrátil mu zaslíbený pokoj.

Pane Ježíši, jako beránek jsi byl dán pro náš život. Dej, ať přijímáme tuto tvou oběť a ať porozumíme tomu, co vše pro nás znamená. Dej, ať se ti sami také vydáváme a otevíráme své nitro pro tvého obnovujícího Ducha.

Neděle 19.ledna 2014

Napsal uživatel Vlastislav Stejskal

Neděle, 09 Únor 2014 14:28 - Aktualizováno Neděle, 09 Únor 2014 14:28

Amen.